

Titulació	Tipus	Curs
Estudis Socioculturals de Gènere	FB	1

Professor/a de contacte

Nom : Encarnación Bodelon Gonzalez

Correu electrònic : encarna.bodelon@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Cursar el primer curs del grau d'Estudis de Gènere i nocions bàsiques de drets humans. La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Objectius

Aquesta assignatura té com a objectiu general proporcionar una comprensió integral del dret des d'una perspectiva teòrica, institucional i aplicada, amb especial atenció a la igualtat i la no-discriminació. De manera més específica, els objectius serien els següents:

Objectius generals:

Entendre el concepte de dret i la seva relació amb altres nocions com la moral i la justícia.

Analitzar el paper del dret dins l'Estat i les seves diferents formes (liberal, social i neoliberal).

Conèixer l'estructura del sistema jurídic i les seves fonts.

Comprendre els drets fonamentals i humans i la seva evolució.

Desenvolupar una visió crítica sobre la igualtat i les desigualtats socials.

Aplicar el marc jurídic vigent en matèria d'igualtat, no-discriminació i drets LGTBI.

En conjunt, l'assignatura pretén formar l'alumnat en una comprensió crítica del dret com a eina per garantir la justícia social, promovent la igualtat efectiva i el respecte als drets humans en societats diverses

Resultats d'aprenentatge

- KM01 (Explicar la necessitat de l'existència del dret i de les normes jurídiques en la regulació del comportament social.) Explicar la necessitat de l'existència del dret i de les normes jurídiques en la regulació del comportament social.
- KM02 (Reconèixer la informació jurídica bàsica sobre bases de dades jurídiques, legislació i sentències per a l'elaboració de treballs.) Reconèixer la informació jurídica bàsica sobre bases de dades jurídiques, legislació i sentències per a l'elaboració de treballs.

- KM05 (Identificar les diferents bases de dades sobre l'impacte de les polítiques públiques en la igualtat entre dones i homes.) Identificar les diferents bases de dades sobre l'impacte de les polítiques públiques en la igualtat entre dones i homes.
- KM73 (Identificar els principis bàsics de l'ordenament jurídic i els instruments existents per a la prevenció de situacions potencialment discriminatòries per raó de sexe i/o gènere.) Identificar els principis bàsics de l'ordenament jurídic i els instruments existents per a la prevenció de situacions potencialment discriminatòries per raó de sexe i/o gènere.
- SM01 (Utilitzar les tecnologies principals de la informació i la comunicació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi de les polítiques d'igualtat de gènere.) Utilitzar les tecnologies principals de la informació i la comunicació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi de les polítiques d'igualtat de gènere.
- SM02 (Utilitzar vocabulari tècnic, específic i d'interpretació propi de les disciplines requerides en un projecte, una presentació o un treball determinat fent ús inclusiu del llenguatge.) Utilitzar vocabulari tècnic, específic i d'interpretació propi de les disciplines requerides en un projecte, una presentació o un treball determinat fent ús inclusiu del llenguatge.
- SM62 (Seleccionar diferents eines per a analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació en les polítiques d'igualtat de gènere.) Seleccionar diferents eines per a analitzar i explicar els processos de formulació, decisió, implementació i avaluació en les polítiques d'igualtat de gènere.

Continguts

1. El concepte de dret. Dret, moral i justícia i les seves diferències i connexions.
2. Dret i Estat. Estat liberal, Estat social de Dret, estat neoliberal. Funcions del Dret.
3. Les fonts del Dret. Dret internacional i europeu, Dret constitucional, Dret autonòmic, Dret local. Legislació, jurisprudència i costums.
4. Estructura i tipologia de drets: drets fonamentals i drets humans; generacions de drets; drets polítics, civils, drets econòmics i socials.
5. Nocions de la igualtat: igualtat formal, igualtat real, igualtat d'oportunitats, igualtat efectiva. Concepte de discriminació/subordinació. Discriminació directa i indirecta.
6. Tècniques del Dret Antidiscriminatori: accions positives, transversalitat de gènere i interseccionalitat.
7. Legislació espanyola d'igualtat de dones i homes. Llei espanyola 3/2007.
8. Legislació catalana d'igualtat de dones i homes..LLEI 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.
9. Drets LGTBI i persones trans: Llei 4/2023, de 28 de febrer, per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI. Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la

transfòbia

10. Legislació pro Igualtat de tracte i no discriminació: Ley 15/2022, de 12 de julio, integral para la igualdad de trato y la no discriminación; Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Classes pràctiques	25	1	KM01, KM02, KM05, KM73, SM01, SM02, SM62
Tutories	13	0,52	
Treball en grup	10	0,4	KM02, KM05, KM73, SM01, SM02, SM62
Treball individual	35	1,4	KM01, KM02, KM05, KM73, SM01, SM02, SM62
Classes teòriques	25	1	KM01, KM02, KM05, KM73, SM02

El curs tindrà classes teòriques i pràctiques amb lectures i treballs obligatoris. El treball de l'alumnat serà en grup i també es completa amb un treball individual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Treballs individuals	40	20	0,8	KM01, KM02, KM05, KM73, SM01, SM02, SM62
Treball a classe i en grup	10	20	0,8	KM01, KM02, KM05, KM73, SM01, SM02, SM62
Examen	50	2	0,08	KM01, KM02, KM05, KM73, SM01, SM02, SM62

La nota de l'avaluació contínua inclourà:

- a) Primera prova avaluable (25%)
- b) Segona prova avaluable (25%)
- c) Examen final (50%)

Per fer mitjana i aprovar l'assignatura s'ha d'aprovar l'examen amb un 5. Per sota d'aquesta nota d'examen caldrà anar a reavaluació.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. La professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la

qualificació d'un acte d'avaluació, amb independència del procés es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin en els actes d'avaluació diverses irregularitats d'una mateixa assignatura, la qualificació d'aquesta assignatura serà 0.

L'alumnat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professor/a de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a no avaluable.

En cas d'avaluació única, el càlcul de la nota es correspon amb a nota final de l'examen, que consta de tres proves: primera activitat (25%) + segona activitat (25%) + examen final (50%).

S'aplicarà el mateix criteri de no avaluable que per l'avaluació continuada.

Únicament es realitzarà reavaluació de la part relativa a l'examen final. Per l'alumnat d'avaluació única s'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada (examen final).

La nota màxima en la reavaluació no podrà ser superior a 6.

Les dates d'entrega i d'exàmens NO SÓN MODIFICABLES, tret que hi hagi una raó degudament justificada. En cas que alguna persona no pugui fer l'examen o l'entrega en la data establerta per causa degudament justificada, anirà directament a la data de recuperació. Si suspèn aquesta prova, es buscarà una nova data per a garantir el dret a una segona oportunitat que té tot l'alumnat.

Ús restringit de la IA: per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en la cerca bibliogràfica o d'informació i la correcció de textos en les activitats d'aula. L'estudiantat haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Añón Roig, María José, et al. (2020). *Teoría del Derecho* (3.ª ed.). Tirant lo Blanch.

Añón Roig, María José. (2021). Transformaciones en el derecho antidiscriminatorio: avances frente a la subordinación. *Revista Electrónica del Instituto de Investigaciones Jurídicas y Sociales Ambrosio Lucas Gioja*, (26), 29-54.

Barrère Unzueta, María Ángeles. (2018). Filosofías del Derecho antidiscriminatorio: ¿qué Derecho y qué discriminación? Una visión contra-hegemónica del Derecho antidiscriminatorio. *Anuario de Filosofía del Derecho*, (34), 11-42. <https://doi.org/10.53054/afd.vi34.2326>

Barrère Unzueta, María Ángeles. (2010). La interseccionalidad como desafío al mainstreaming de género en las políticas públicas. *Revista Vasca de Administración Pública*, (87), 225-252.

Bodelón González, Encarna (2010). Las leyes de igualdad de género en España y Europa: ¿hacia una nueva ciudadanía? *Anuario de Filosofía del Derecho*, (26), 85-106.

Castro Medina, Raquel, (2024) ,La discriminación de las personas LGTBI: un análisis desde la perspectiva del empleo, *Revista Internacional y Comparada de Relaciones Laborales y Derecho del Empleo*, Vol. 12, Nº. 3, 2024, págs. 403-427

Esquembre Cerdá, María del Mar, Las mujeres ante el cambio constitucional: algunos apuntes desde una perspectiva feminista para una "reforma constituyente" de la Constitución Española, *Atlánticas: revista internacional de estudios feministas*, ISSN-e 2530-2736, Vol. 1, Nº. 1, 2016 (Ejemplar dedicado a: Monográfico de "Economía Feminista"), págs. 184-212

Gelambí Torrell, Mónica. (2023). Com hem vingut organitzant les polítiques d'igualtat de gènere. L'estructura. L'impuls. La coordinació. La transversalitat. En *Mirar enrere per mirar endavant: Eines municipals per a una política pública feminista* (pp. 11-36).

Igareda González, Noelia. (2024). El derecho a la igualdad versus la libertad de expresión en la manófera. *Derecho y Género*, (1), 56-79. <https://doi.org/10.5565/rev/papers.2390>

Irigoin Domínguez, Alazne, Goizueta Vértiz, Juana. Barrère Unzueta, Maggy, 2025, *La Ley 15/2022, de 12 de julio, integral para la igualdad de trato y la no discriminación. Aportaciones multidisciplinares y teórico-críticas*, Editorial Dykinson, Madrid.

Martínez de Pisón Cervero, José María. (2004). Las generaciones de derechos humanos. En Jerónimo Betegón Carrillo, Francisco Javier Laporta San Miguel, Luis Prieto Sanchís & Juan Ramón de Páramo Argüelles (Coords.), *Constitución y derechos fundamentales* (pp. 409-436). Centro de Estudios Políticos y Constitucionales.

Mestre i Mestre, Ruth María. (2016). La protección de los derechos sociales por el Tribunal Europeo de Derechos Humanos. *Cuadernos Electrónicos de Filosofía del Derecho*, (33), 113-132. <https://doi.org/10.7203/cefd.33.8249>

MacKinnon, Catharine A. (1995). *Hacia una teoría feminista del Estado*. Ediciones Cátedra.

Mestre i Mestre, Ruth María. (2006). *La caixa de Pandora: introducció a la teoria feminista del dret*. Tirant lo Blanch.

Monllor Taltavull, Bàrbara (2024), La identidad de género de las personas no binarias: implicaciones conceptuales y protección del derecho al libre desarrollo de la personalidad, *Retos actuales de la filosofía del derecho: especial atención a la inteligencia artificial* / coord. por Carla Romero Álvarez; Milagros María Otero Parga (dir.), Manuel Segura Ortega (dir.), Sonia Esperanza Rodríguez Boente (dir.), 2024, págs. 241-252

Navas Navarro, Susana (Dir.). (2012). *Iguales y diferentes ante el derecho privado*. Tirant lo Blanch.

Nicolás, Gemma, & Bodelón González, Encarna (Comps.). (s.f.). *Género y dominación. Críticas feministas del derecho y el poder* (pp. 95-116). Anthropos.

Oliveras Jané, Neus. (2022). Les polítiques de gènere de la Generalitat de Catalunya i la Llei 17/2015, d'igualtat efectiva de dones i homes. *Revista d'Estudis Autònoms i Federals*, (36), 19-63.

Pateman, Carole. (1995). *El contrato sexual*. Anthropos.

Pitch, Tamar. (2003). *Un derecho para dos: la construcción jurídica del género, sexo y sexualidad*. Trotta.

Rodríguez Palop, María Eugenia. (2018). La multiplicación de derechos y la visión generacional. *Papeles de Relaciones Ecosociales y Cambio Global*, (142), 31-41.

Programari

Cap

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català/Castellà	segon quadrimestre	matí-mixt

(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Castellà	segon quadrimestre	matí-mixt
-----------------------------	---	-----------------	-----------------------	-----------